

PROTOKÓŁ KONTROLI
KOMISJI REWIZYJNEJ RADY MIASTA POZNANIA
z kontroli efektywności przeprowadzania konsultacji społecznych
przez Zarząd Dróg Miejskich

I. Kontrolowany:

Zarząd Dróg Miejskich
ul. Wilczak 17
61-623 Poznań

II. Miejsce i termin przeprowadzenia czynności kontrolnych.

Komisja Rewizyjna przeprowadziła przedmiotową kontrolę na podstawie uchwały Rady Miasta Poznania Nr LXI/1133/VII/2018 z dnia 5 lutego 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Poznania na 2018 rok oraz uchwały Rady Miasta Poznania Nr VI/77/VIII/2019 z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Poznania na 2019 rok.

Komisja Rewizyjna czynności kontrolne rozpoczęła na posiedzeniu w dniu 13 marca 2018 r., i prowadziła je na kolejnych posiedzeniach w dniach 3 kwietnia, 29 maja, 19 czerwca, 16 lipca i 9 października 2018 r., które miały miejsce w budynku Urzędu Miasta Poznania, pl. Kolegiacki 17.

Przedmiotowa kontrola była kontynuowana przez Komisję Rewizyjną Rady Miasta Poznania VIII kadencji na posiedzeniach w dniach 25 czerwca i 27 sierpnia 2019 r., które miały miejsce w budynku Urzędu Miasta Poznania, pl. Kolegiacki 17.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych na posiedzeniu w dniu 14 stycznia 2020 r. Komisja przyjęła protokół kontroli.

III. Przedmiot i zakres kontroli.

Kontrola, zgodnie ze szczegółowym planem kontroli, objęła okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2018 r. (okres objęty kontrolą został zmieniony poprawką Komisji w dniu 25 czerwca 2019 r).

Cele kontroli, tj. kierunki badań kontrolnych i problemów wymagających oceny obejmowały w szczególności takie zagadnienia jak:

1. Przesłanki przemawiające za organizowaniem konsultacji.
2. Zakres problemowy przeprowadzanych konsultacji.
3. Sposób informowania o konsultacjach oraz grupy docelowe.
4. Szczegóły techniczne dotyczące konsultacji.
5. Udział społeczności w konsultacjach.
6. Sposób zbierania opinii oraz informacje dotyczące ilości i jakości odpowiedzi.
7. Metodyka implementacji opinii.
8. Ostateczny efekt konsultacji.

IV. Stan faktyczny stwierdzony w ramach kontroli oraz opis stanu prawnego, w tym stwierdzonych nieprawidłowości.

Komisja prowadziła kontrolę na posiedzeniach w dniach: 13 marca, 3 kwietnia, 29 maja, 19 czerwca, 16 lipca i 9 października 2018 r. oraz 25 czerwca i 27 sierpnia 2019 r. W trakcie tych posiedzeń Komisja rozpatrzyła poszczególne punkty zawarte w planie kontroli oraz dokonała analizy przedstawionych przez Zarząd Dróg Miejskich Dokumentów.

1. Stan prawny:

Zarząd Dróg Miejskich w Poznaniu przeprowadza konsultacje społeczne na podstawie uchwały Nr XLVIII/844/VII/2017 z dnia 16 maja 2017r. w sprawie: zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych na terenie Miasta Poznania.

2. Stan faktyczny:

- w okresie 2015-2018 odbyły się 33 konsultacje społeczne, które różnie rozkładały się w poszczególnych latach:

- w roku 2015 przeprowadzono 6 konsultacji
 - w roku 2016 przeprowadzono 3 konsultacje
 - w roku 2017 przeprowadzono 14 konsultacji
 - w roku 2018 przeprowadzono 10 konsultacji
- Konsultacje społeczne Prezydent przeprowadza z inicjatywy własnej, Rady Miasta Poznania, na wniosek co najmniej 2000 mieszkańców, ponadto może przeprowadzić konsultacje na wniosek co najmniej 500 mieszkańców, oraz na wniosek Osiedla poparty przez co najmniej 50 mieszkańców.
- Metody przeprowadzania konsultacji: Zarząd Dróg Gminnych korzysta z kilku metod przeprowadzania konsultacji: spotkania warsztatowe, opinie zbierane przez internet, spotkania o charakterze wiecowym.
- Zgodnie z informacjami przekazanymi przez ZDM na początku roku sporządzana jest lista zadań projektowych, które ZDM będzie opracowywał w danym roku. Konsultowane są projekty przebudowy i remontów, dla których istnieje wątpliwość, że mogą one wzbudzić pewne kontrowersje (możliwość wystąpienia istotnych zmian dla mieszkańców). Odbywa się to z poziomu Dyrekcji ZDM. Zapytanie kierowane jest także do rad osiedli – czy dany temat jest na tyle ważny, aby skonsultować go z mieszkańcami. Tematyka konsultacji jest omawiana również z Gabinetem Prezydenta. Do tej pory nie pojawiła się żadna informacja ze strony mieszkańców, aby jakikolwiek temat dla nich ważny nie został skonsultowany.
- O planowanym przeprowadzaniu konsultacji ZDM miejskich informuje mieszkańców w różny sposób. Zgodnie z uchwałą w sprawie konsultacji na 14 dni przed konsultacjami musi zostać sporządzone zarządzenie Prezydenta, które zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej. Następnie na stronie internetowej Miasta i ZDM umieszczana jest informacja zapowiadająca dane konsultacje. Komunikat zamieszczany jest również w mediach społecznościowych oraz przekazywany do rady osiedla. Metody informowania uzależnione są od tematyki, zakresu obszarowego oraz od stopnia trudności konsultowanego tematu. Mieszkańcy otrzymują do skrzynek ulotki o planowanych konsultacjach, a Rady osiedli otrzymują plakaty do rozwieszenia.

W 2018 r. ZDM na całość działań promocyjnych, w tym na druk oraz kolportaż ulotek i plakatów posiadał 75 tys. zł.

- Kontroli poddano m.in. następujące konsultacje społeczne: wielowariantowa koncepcja zmiany organizacji ruchu na osiedlu Jeżyce oraz wielowariantowa koncepcja organizacji ruchu na os. św. Łazarz:

- Konsultacje na osiedlu Jeżyce: były poświęcone projektowanym zmianom w kierunkach ruchu na osiedlu Jeżyce. Zaprezentowano trzy warianty zmian zakładające utrudnienie lub całkowite uniemożliwienie przejazdów tranzytowych przez teren osiedla. Konsultacje odbyły się w dwóch etapach. W pierwszym odbyły się spotkania z mieszkańcami w formie warsztatów, uczestników podzielono na grupy pod kątem zainteresowania danym rejonem, a urzędnicy na mapach i rysunkach przedstawiali różne warianty. Po spotkaniu mieszkańcy mogli przysyłać mailem swoje uwagi, które zbierane były również podczas konsultacji. ZDM otrzymał 149 wiadomości mailowych. W odpowiedzi na oczekiwania mieszkańców ZDM zdecydował o przygotowaniu kompromisowego trzeciego wariantu koncepcji. W drugim etapie konsultacji opiniowaniu poddano szczegółowe rozwiązania projektowe dla poszczególnych ulic i skrzyżowań. Spotkania z zainteresowanymi zostały przeprowadzone w formie dyżurów eksperckich. Przez dwa dni przedstawiciele ZDM i projektant odpowiadali na wszystkie pytania, a w ramach opiniowania internetowego do ZDM wpłynęły 44 wiadomości email.
- Drugie kontrolowane konsultacje dotyczyły wielowariantowej koncepcji organizacji ruchu na os. Św. Łazarz. Koncepcja będąca przedmiotem konsultacji dotyczyła zmian w kierunkach ruchu terenie os. Św. Łazarz, związanych z planowanym wprowadzeniem Strefy Płatnego Parkowania. Projektanci przygotowali trzy warianty zmian. Aby przygotować i zapoznać mieszkańców z proponowanymi rozwiązaniami ZDM przygotował ulotkę informacyjną zawierającą opis każdego z wariantów wraz z mapami i zaproszeniem na spotkania z mieszkańcami. Ulotkę dostarczono do skrzynek pocztowych mieszkańców Łazarza. W ramach konsultacji odbyły się dwa spotkania z mieszkańcami - jedno na Górnym Łazarzu w szkole podstawowej przy ul. Wyspiańskiego, a drugie na Dolnym Łazarzu w szkole przy ul. Łukaszewicza. Każde z nich gromadziło ponad 100 osób co potwierdziło duże zainteresowanie tematem konsultacji. Następnie w ramach opiniowania

elektronicznego do ZDM wpłynęło blisko 400 wiadomości email. Ostatecznie podjęto decyzję o przyjęciu do dalszego projektowania SPP wariantu pierwszego jako najmniej radykalnego.

V. Wyjaśnienia kontrolowanych na temat stanu faktycznego i prawnego.

Na posiedzeniach w dniach 13 marca, 3 kwietnia, 29 maja, 19 czerwca, 16 lipca i 9 października 2018 r. oraz 25 czerwca i 27 sierpnia 2019 r. kontrolowani odpowiadali na pytania członków Komisji Rewizyjnej.

Radna Anna Wilczewska zapytała, czy informacja o konsultacjach została przekazana tylko mieszkańcom danej części Jeżyc, której dotyczyła kwestia uspokojenia ruchu.

Przedstawiciel ZDM – Tomasz Majchrzak odpowiedział, że generalnie konsultacje są adresowane do mieszkańców danego osiedla oraz mieszkańców całego miasta.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski, jako radny osiedlowy, wskazał, że o konsultacjach należy informować rady osiedli z dużym wyprzedzeniem. Ponadto zauważył, że ważne jest również informowanie sąsiednich rad osiedli - w przypadku inwestycji na styku dwóch jednostek pomocniczych.

Naczelnik Wydziału Komunikacji Społecznej ZDM – Agata Kaniewska uznała, że jest to ważna uwaga, aby w takich przypadkach informować także sąsiednie rady osiedli.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zapytała, czy ZDM korzysta w tym zakresie z usług firm zewnętrznych.

Naczelnik Wydziału Komunikacji Społecznej ZDM – Agata Kaniewska odpowiedziała, że uzależnione jest to od sytuacji. ZDM korzysta czasami z firm zewnętrznych, natomiast jeśli temat dotyczy np. mniejszej ulicy – materiały informacyjne roznoszone są „własnymi siłami”.

Radna Anna Wilczewska poinformowała, że zwróciła się do ZDM-u z prośbą o listę konsultacji przeprowadzonych w 2018 roku. Z uzyskanych informacji wynika, że zasady i tryb

przeprowadzania konsultacji społecznych reguluje jedna uchwała z 16 maja 2017 roku. Zapytała, czy jest to jedyny dokument, na podstawie którego ZDM przeprowadza konsultacje.

Naczelnik Wydziału Komunikacji Społecznej ZDM – Agata Kaniewska potwierdziła, że na chwilę obecną jest to jedyny dokument.

Radna Anna Wilczewska zwróciła się z pytaniem, czy istniało zarządzenie Prezydenta, które obligowało jednostkę do przeprowadzania konsultacji.

Naczelnik Wydziału Komunikacji Społecznej ZDM – Agata Kaniewska odpowiedziała, że było zarządzenie, dotyczące opiniowania projektów drogowych. Nie zostało oficjalnie uchylone kolejnym zarządzeniem. W momencie wejścia w życie uchwały – to ona stała się dokumentem nadrzędnym. Obecnie Prezydent za każdym razem podejmuje osobne zarządzenie dotyczące konkretnych konsultacji.

Radna Anna Wilczewska zwróciła się z pytaniem, czy po odbytych spotkaniach, ZDM zebrał informację na temat liczby negatywnych uwag oraz w jaki sposób zbierane są wszystkie wnioski.

Przedstawiciel ZDM – Tomasz Majchrzak stwierdził, że można to ocenić po treści otrzymywanych uwag w formie pisemnej. Są one zbierane dwutorowo – poprzez wiadomości e-mail (uruchamiana jest skrzynka mailowa dedykowana konkretnemu zadaniu) oraz pisma i listy. Wszystkie wiadomości są zbierane, umieszczane w tabeli i przekazywane merytorycznemu Wydziałowi oraz projektantowi, którzy z kolei odnoszą się do uwag. Z zebranych danych wyciągane są wnioski – kiedy np. dane uwagi często się powtarzają. Na tej podstawie formułowane są ogólne wnioski w postaci raportu, którego załącznikiem jest tabela ze wszystkimi uwagami. Takie działanie nie jest regułą, natomiast stosuje się je dość często (np. w momencie, kiedy przy danych konsultacjach wpływa dużo uwag, konkretnych rozwiązań projektowych i propozycji zmian).

VI. Wnioski i zalecenia pokontrolne.

- Konsultacje społeczne przeprowadzane są na podstawie uchwały Nr XLVIII/844/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 16 maja 2017r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych na terenie Miasta Poznania, gdzie w § 3 ust 1 pkt 3 jest mowa, że Prezydent przeprowadza konsultacje na wniosek co najmniej 2000 Mieszkańców, natomiast w ust. 2 tegoż paragrafu jest zapis, że Prezydent może przeprowadzić konsultacje na wniosek co najmniej 500 Mieszkańców – Komisja Rewizyjna sugeruje, że określenie konkretnej jednej ilości mieszkańców, na wniosek której Prezydent musi obligatoryjnie przeprowadzić konsultacje, ułatwiłoby i dodało transparentności procesowi konsultacji.
- Proponuje się informowanie zainteresowanych rad osiedli i mieszkańców o planowanych konsultacjach w momencie publikacji zarządzenia Prezydenta Miasta Poznania w sprawie przeprowadzenia danych konsultacji społecznych, tj. na 14 dni przed ich rozpoczęciem. Obecnie rady osiedli, na terenie których prowadzone będzie opiniowanie są o tym informowane z siedmiodniowym wyprzedzeniem, zgodnie z Uchwałą Nr XLVIII/844/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 16 maja 2017r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych na terenie Miasta Poznania. W ocenie Komisji Rewizyjnej dodatkowy tydzień pozwoli na lepsze poinformowanie zainteresowanych mieszkańców o planowanym opiniowaniu. Jednocześnie nie będzie to termin zbyt odległy od daty rozpoczęcia konsultacji. Termin publikacji zapowiedzi konsultacji na 3 tygodnie przed ich rozpoczęciem jest zdaniem ZDM zbyt wczesny i może skutkować zmniejszeniem mobilizacji mieszkańców do udziału w opiniowaniu.
- Warto doprecyzować zagadnienia, projekty, które obligatoryjnie wymagają konsultacji z mieszkańcami, co również poprawi przejrzystość i zwiększy zaufanie mieszkańców do procesu konsultacji społecznych.
- Należy wziąć pod uwagę informowanie również mieszkańców ościennych rad osiedli, jeżeli konsultowane zagadnienie znajduje się na styku dwóch lub więcej osiedli.
- Warto położyć jeszcze większy nacisk na udział i współpracę z radami osiedli w zakresie przeprowadzania procesu konsultacji, tj. proponowanie radom osiedli publikowania zapowiedzi i podsumowań konsultacji społecznych na łamach gazet wydawanych przez rady osiedli, stronach internetowych i portalach społecznościowych osiedli.

VII. Podpisy członków Komisji oraz kierownika podmiotu kontrolowanego.

Komisja Rewizyjna RMP w składzie:

Przewodnicząca Komisji Klaudia Strzelecka

Zastępca Przewodniczącej Komisji Dorota Bonk-Hammermeister

Zastępca Przewodniczącej Komisji Małgorzata Dudzic-Biskupska

Członek Komisji Łukasz Kapustka

Członek Komisji Anna Wilczewska

Członek Komisji Konrad Zaradny

Kierownik jednostki kontrolowanej:

DYREKTOR
Krzysztof Olejniczak

ZARZĄD MIAST
61-623 Poznań, ul. Wilczak 17
tel. 61 77-200, fax 61 820-17-09
(49)

.....
podpis Kierownika jednostki kontrolowanej

VIII. Klauzula informująca o możliwości złożenia zastrzeżeń.

Zgodnie z § 10 ust. 4 załącznika Nr 5 do uchwały Nr LXXX/1202/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie Statutu Miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 24 stycznia 2011 r., Nr 11, poz. 303 i 319, z 24 października 2018 r., poz. 8203) kontrolowany przedstawia swoje stanowisko odnośnie ustaleń kontroli, w którym ma możliwość złożenia zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Poznań, 14 stycznia 2020 r.